

Sz.P.

Wiktor Szmulewicz

Prezes Krajowej Rady Izb Rolniczych

Szanowny Panie Prezesie,

W imieniu wielkopolskich rolników pragnę podziękować Panu Ministrowi Czesławowi Siekierskiemu i osobiście Panu Prezesowi za spotkanie i czas poświęcony na debatę związaną z problemami rolnictwa i jego przyszłością, która odbyła się w dniu 4 lipca 2024 r. w Poznaniu.

Zgodnie z formułą tego spotkania, w załączeniu przekazujemy postulaty, które zostały zgłoszone podczas tej debaty przez Wielkopolską Izbę Rolniczą oraz inne organizacje obecne na spotkaniu. Prosimy o ich przekazanie do resortu rolnictwa. Bardzo liczymy na ich realizację dla dobra polskiego rolnictwa.

1. Postulaty i problemy zgłoszone przez Wielkopolską Izbę Rolniczą:

- Brak opłacalności produkcji rolniczej,
- Wzmocnienie pozycji rolnika w łańcuchu spożywczym wobec sieci detalicznych i korporacji globalnych skupujących płody rolne i sprzedających środki produkcji,
- Brak programu odbudowy pogłowia trzody chlewnej (elastyczne zarządzanie strefami ASF, odszkodowania dla rolników ze stref czerwonych, czasowe dopłaty dla producentów prosiąt, uproszczenie procedur budowlanych), utrzymanie grodzień utrudniających migrację dzików oraz wybijanie maksymalne dzików w ich obrębie
- Wprowadzenie zakazu samowolnego odbierania zwierząt rolnikom przez organizacje ekologiczne
- Wadliwie działająca aplikacja suszowa,
- Gospodarowanie gruntami skarbu państwa – przetargi ofertowe a nie licytacyjne,
- Brak rzetelnych konsultacji społecznych i realizacji wniosków organizacji rolniczych,
- Zwiększenie budżetu na WPR i jego stabilizacja w dłuższej perspektywie czasu,
- Powrót co celów związanych z bezpieczeństwem żywnościowym oraz dochodami rolniczymi w ramach WPR i znacząca korekta zasad Zielonego Ładu w rolnictwie,
- Zabezpieczenie interesów rolników w procesie przyspieszającej akcesji Ukrainy do UE,
- Minimalizowanie skutków dyrektywy bagiennej,
- Wzmocnienie roli i kompetencji izb rolniczych,
- Należy przyjrzeć się stratom powodowanym przez zwierzynę łowną, której nie ubywa, a znacząco zmniejszają się obszary, na których ta zwierzyna występuje. Dla rolników oznacza to, co raz większe straty,

- Co raz większym problemem dla posiadaczy stawów rybnych stają się wydry. Zwracamy się o możliwość wydawania przez RDOŚ zgody na ich odstrzał,
- Uproszczenie zasad dotyczących ekoschematów – mniej opcji ale lepiej płatnych oraz odejście od zasady minimalnej, wymaganej liczby punktów,
- Zmiana przepisów dotyczących premii dla młodego rolnika oraz na restrukturyzację małych gospodarstw rolnych w taki sposób, aby VAT dla rolników ryczałtówców, tak jak do tej pory był kosztem kwalifikowanym,
- Istnieje problem napływowych mieszkańców wsi, którym przeszkadza otoczenie gospodarstw rolnych. Francja przyjęła ustawę, zgodnie z którą, we Francji wieś, uznaje się za dziedzictwo narodowe,
- Prosimy o podanie terminów ostatecznych wypłat pomocy suszowej za 2023 rok oraz dopłat do zbóż za 2024 r.,
- Prosimy o określenie, kto ma finansować i organizować pracę gminnych komisji kłęskowych, ponieważ samorządy coraz częściej uchylają się od tego obowiązku,
- Zwiększenie kwoty dotacji dla KGW z tytułu bonu frekwencyjnego z proponowanych 5.000 zł do 10.000 zł.,
- Przywrócenie programu wapnowania gruntów,
- Pozyskanie gruntów zamiennych dla rolników wywłaszczanych w ramach projektu S- 11 i CPK.

2. Postulaty i problemy zgłoszone przez Stowarzyszenie Rola Wielkopolski:

- Proponujemy zrównoważoną intensyfikację rolnictwa czyli wytwarzanie większej ilości żywności na jednostkę zużytych środków produkcji,
- Opracowanie dla każdego regionu specyficznego klimatyczno-glebowego profilu produkcji roślinnej,
- Nie można wprowadzać takich samych rozwiązań, co proponował Zielony Ład dla całej Unii Europejskiej ze względu na różnice właśnie w zakresie specyfiki klimatyczno-glebowej danego regionu czy subregionu,
- Stan środowiska może efektywnie kontrolować tylko rolnik,
- Decyzje muszą być podejmowane z udziałem rolników, inaczej są błędne – przykład to zamiana ugorowania na ekoschemat z międzyplonami lub uprawę bobrowatych bez ochrony,
- Zmniejszenie luki azotowej,
- Ze strony Państwa powinno być zapewnienie systematycznego monitoringu podstawowych jak i specyficznych cech gleby np. poprzez badanie zawartości azotu mineralnego w glebie, również po zbiorze rośliny głównej,
- Podjęcie działań na rzecz zwiększenia retencji wody opadowej w glebie,
- Kontynuacja programu dopłat do wapnowania w celu utrzymania jak najwyższego odczynu gleby,
- Efektywna gospodarka wodami powierzchniowymi do celów nawadniania roślin,
- Uproszczenie procedur pozyskiwania pozwoleń wodno-prawnych – nie retencjonujemy wody ponieważ giniemy w biurokracji,
- Opracowanie i wdrożenie metod przechowywania obornika w celu redukcji strat azotu,
- Doposażenie osobowe, finansowe i narzędziowe doradztwa rolniczego tak aby rolnik miał dostęp do obiektywnej, nowoczesnej wiedzy a nie tej, którą lokując produkt przekazują firmy prywatne
- Rejestracja środków ochrony roślin, w tym biologicznej ochrony roślin wyłącznie przez jednostki państwowe,

- Obligatoryjne włączenie gospodarstw skarbu państwa oraz gospodarstw jednostek badawczo-naukowych w realizację projektów wdrożeniowych i edukację rolników,
- Znaczące zwiększenie nakładów na finansowanie badań i rozwoju realizowanych chociażby przez uczelnie rolnicze, kwota wydatków na badania w Polsce wynosi 192 euro na obywatela, przy średniej unijnej w wysokości 693 euro na obywatela,
- Uelastycznienie terminów wysiewania nawozów azotowych nawet przed 1 marca, w zależności od oceny konkretnych warunków pogodowych przez rolnika,
- Bardziej elastyczne podejście do procedur stosowanych przy wykryciu ogniska ASF,
- Właściwe opracowanie planów gospodarowania przestrzennego – wdrożenie ustawy chroniącej miejsca produkcji rolniczej,
- 15 maja wysyłaliśmy do Pana Ministra zapytania o kwestie bilansu CO₂; do dzisiaj nie mamy odpowiedzi na tę interpelację.

3. Postulaty i problemy zgłoszone przez Pana Piotra Łukaszewskiego, Związek Plantatorów Buraka Cukrowego w Witaszycach:

- Przywrócenie neonikoidów w ochronie buraków cukrowych. Obecnie musimy trzykrotnie stosować różne preparaty w miejsce zakazanych substancji. Argumentacja związana z koniecznością chronienia pszczół jest nietrafiona, ponieważ burak cukrowy jest rośliną dwuletnią i rzadko kiedy wytwarza kwiatostany w pierwszym roku, a jeśli nawet tak się zdarzy, to pszczoły i tak z nich nie korzystają.

4. Postulaty i problemy zgłoszone przez Stowarzyszenie Rolników Wielkopolski Południowej:

- Jednym z najpoważniejszych problemów jest spadek na przestrzeni ostatnich 15 lat pogłowia trzody chlewnej w Wielkopolsce o 50% oraz równie zatrważający spadek liczby stad świń,
- Tracimy niezależność żywnościową na rzecz i korzyść innych państw, nie tylko Ukrainy,
- Polityka rolna powinna chronić polskie gospodarstwa i polskiego rolnika,
- Niezależność żywnościowa może być osiągnięta tylko i wyłącznie poprzez powrót do rozdrobnienia gospodarstw rolnych ponieważ wielkie gospodarstwa towarowe i ich rozwój powodują spadek jakości produkowanej żywności,
- Polityka rolna powinna zapewnić młodym rolnikom godny start oraz poczucie stabilizacji. Na dzień dzisiejszy nie ma rentowności produkcji rolnej i nie ma pewności jej prowadzenia,
- W chwili obecnej jest bardzo duży import, który wypiera produkcję krajową. Za chwilę, po żniwach, powróci problem gdzie mamy sprzedać zboże. Obecnie, nie ma też dobrej ceny za zboże, która gwarantowałaby opłacalność tej produkcji. Dopłaty do zbóż to tylko chwilowe załagodzenie problemu, które go nie rozwiązuje.
- Niezbędne jest ograniczenie biurokracji do niezbędnego minimum. Rolnik dzisiaj, zamiast pracować na roli, musi zajmować się papierami, bo każde minimalne nawet spóźnienie oznacza brak określonych dopłat i straty finansowe.
- Ilość kontroli jest zatrważająca i zniechęca rolników do prowadzenia, szczególnie produkcji zwierzęcej co widać po spadku skali produkcji zwierzęcej.

5. Postulaty i problemy zgłoszone przez Stowarzyszenie Kłós:

- Znaczące ograniczenie biurokracji i kontroli w gospodarstwach rolnych,
- Bardziej efektywne działanie Przedsiębiorstwa Wody Polskie pod kątem wykaszania cieków wodnych i zarządzania poziomami wód powierzchniowych,
- Prowadzenie szkoleń z zakresu użycia antybiotyków w produkcji zwierzęcej przez osoby wykwalifikowane, czyli lekarzy weterynarii a nie pracowników ODR,

- Czekamy ciągle na odniesienie się Pana Ministra do naszych postulatów przekazanych w trakcie protestu na ręce Pani Zofii Szalczyk.

6. Postulaty i problemy zgłoszone przez Solidarność RI:

- Wsparcie polskiej produkcji trzody chlewnej poprzez paszportyzację żywności,
- Promowanie gospodarstw rodzinnych prowadzących produkcję zwierzęcą w cyklu zamkniętym,
- Odejście od kontroli gospodarstw rolnych jako dużych przedsiębiorstw, co dzieje się w przypadku kontroli ze strony WIOŚ. Dostosowanie przepisów i procedur kontrolnych dla gospodarstw rolnych,
- Odejście od rejestru zabiegów agrotechnicznych na rzecz oświadczeń w przypadku ekoschematów,
- Pobieranie i badania prób gleby powinny być w gestii istniejących i działających w tym obszarze instytucji a nie przypisane od nowa ODR-om,
- ODR-y powinny być wsparte i prowadzić rzetelne i obiektywne doradztwo dla rolników,
- Powinniśmy odbudować polskie przetwórstwo bo inaczej zginie polskie rolnictwo.

7. Postulaty i problemy zgłoszone przez Związek Kółek i Organizacji Rolniczych:

- Potrzeba zjednoczenia się organizacji rolniczych i to Izby Rolnicze powinny jednoczyć wszystkich rolników. To jest nasz wspólny interes! Takie spotkanie, w których uczestniczą organizacje powinny odbywać się 2-3 razy w roku. Powinny być na takich spotkaniach wypracowane wspólne postulaty i wnioski. Kiedy będziemy mówić jednym głosem, będziemy mieli większą siłę przebicia.

Z poważaniem

Prezes
Wielkopolskiej Izby Rolniczej

Mieczysław Łuczak